

SPRAWOZDANIE ZA 2014 ROK

Z REALIZACJI

USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY
ZASTĘPCZEJ

/tekst jednolity Dz. U. z 2013 poz. 135 - brzmienie od 15 lutego 2013 roku/

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Dziale VI przewiduje następujące zadania do realizacji dla gmin:

DZIAŁ VI

Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Art. 176. Do zadań własnych gminy należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;

(Gmina Ornontowice w 2014 roku opracowała przedmiotowy program i Uchwałą nr II/12/14 Rady Gminy Ornontowice z dnia 10 grudnia 2014r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017)

2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

(Gmina Ornontowice w 2014 roku nie posiadała wystarczających środków na powyższe zadanie)

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4) finansowanie:

a) (uchylona), ⁴⁸⁾

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

(Gmina Ornontowice w 2014 roku nie posiadała wystarczających środków na powyższe zadania, w szczególności:

-- brak odpowiednich zasobów lokalowych oraz środków finansowych uniemożliwił powołanie Ośrodka Wsparcia Dziennego realizującego zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

- Gmina Ornontowice wystąpiła z wnioskiem do Wojewody o środki finansowe na zatrudnienie w 2014r. asystenta rodziny w ramach Resortowego Programu wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej – otrzymała dotację w wysokości 15.773,00 zł.

Wykorzystano 9.813,56 zł – zatrudnienie asystenta rodziny na umowę cywilnoprawną w okresie od maja 2014 r. do grudnia 2014 r. w wymiarze 80h miesięcznie. Przedmiotowa dotacja nie została całkowicie wykorzystana z uwagi na objęcie wsparciem jedynie czterech rodzin. Planowano zatrudnić asystenta w wymiarze 160h miesięcznie, jednakże w związku z w/w sytuacją umowa cywilnoprawna została zawarta na realizację 80h miesięcznie.

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

(Gmina Ornontowice w 2014 roku miała zabezpieczone środki w budżecie na realizację powyższego zadania, współfinansowała pobyt jednego dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej w okresie od sierpnia 2014r. do grudnia 2014 r. - całość kosztów wyniosła 2 776,02 zł)

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

(Gmina Ornontowice - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014 roku przekazał Wojewodzie jedno sprawozdanie dotyczące przedmiotowego zakresu)

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

(Gmina Ornontowice realizowała zadanie interdyscyplinarnie –szczegółowe informacje poniżej)

Art. 177. 1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Art. 178. Wójt może upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

(Wójt Gminny Ornontowice Zarządzeniem nr 128/2012 z dnia 2 lutego 2012 roku wyznaczył Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornontowicach do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz w dniu 03.02.2012 r. upoważnił kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań przedmiotowym zakresie – upoważnienie RUW.0052.018.2012)

Art. 179. 1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

W 2013 roku Rada Gminy Ornontowice nie uchwaliła 3- letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Realizacja zadań wynikających z przedmiotowej ustawy była jednak prowadzona w sposób zintegrowany, interdyscyplinarny oraz wielopoziomowy. Poniżej najważniejsze cele przyświecające pracy z dzieckiem i rodziną:

Cel 1: Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.

Cel 2: Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną.

Cel 3: Kompensowanie deficytów zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych społecznych i materialnych rodzin i dzieci.

Cel 4: Promowanie zdrowego stylu życia.

Cel 5: Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie wychowawcze dziecka oraz prewencja, redukcja, likwidacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży.

Cel 6: Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych.

Cel 7: Ochrona dzieci i młodzieży a także rodzin przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, deprawacją, wykolejeniem oraz przestępczością.

Realizatorzy zadań wyznaczonych przez ustawodawcę kierowali się następującymi zasadami:

1. Podmiotowość rodziny, ochrony praw rodziny i dziecka.
2. Pierwszeństwo prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie.
3. Kompleksowość działań podmiotów publicznych i niepublicznych w działaniach na rzecz rodzin.
4. Pierwszeństwo dziecka do ochrony i praw – zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną.
5. Edukacja podstawowym warunkiem rozwoju jednostkowego i zbiorowego – priorytet dla rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności każdego dziecka.
6. Profilaktyka przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i dzieci.
7. Preferowanie, promocja rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą, opartych na subsydialności, elastyczności, kompleksowości, efektywności, ciągłości i różnorodności form działania.
8. Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

Realizatorami zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej były poniższe jednostki, które podejmowały następujące działania:

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ:

- Rozpoznanie, monitoring poziomu warunków i jakości życia rodzin.
- Dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialno – bytowych i borykających się z problemami.
- Zapewnianie w szczególności dzieciom i młodzieży posiłków w szkole i przedszkolu.
- Udzielanie pomocy rodzinom w wyposażaniu dzieci w podręczniki i artykuły szkolne ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych .
- Diagnozowanie możliwości i potencjałów własnych rodzin w środowisku lokalnym.
- Rozwój systemu wsparcia rodziny z osobami długotrwale chorymi, niepełnosprawnymi, starszymi.

- Świadczenie usług w formie poradnictwa specjalistycznego rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych.
- Działania wynikające z procedury „Niebieska Karta”.
- Zapewnianie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich wypoczynku w czasie wakacji letnich (kolonie).

PUNKT KONSULTACYJNY:

- Pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych .
- Pomoc dla ofiar przemocy.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

- Promowanie programów profilaktycznych związanych z uzależnieniami (alkohol, nikotyna, narkotyki).
- Kontrola z zakresu sprzedaży alkoholu nieletnim.
- Realizowanie programów przeciwdziałania przemocy nieletnim.
- Szkolenia kadry pedagogicznej w zakresie dokonywania wczesnego rozpoznawania dewiacji i patologii wśród dzieci i młodzieży oraz sposoby zapobiegania.

PLACÓWKI OŚWIATOWE: ZESPÓŁ SZKOLNO – PRZEDSZKOLNY, GIMNAZJUM, ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH:

- Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowywanie dzieci i młodzieży.
- Realizowanie w szkołach (przede wszystkim w Gimnazjum) programów i zajęć profilaktycznych z zakresu dewiacji i patologii społecznej.
- Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych dysfunkcjonalnością.
- Kształtowanie postaw prospołecznych poprzez promowanie i wspieranie wolontariatu w środowisku lokalnym.
- Realizacja w procesie dydaktycznym programów rozbudzających wśród dzieci i młodzieży świadomość problemów społecznych i cywilizacyjnych.
- Stwarzanie warunków sprzyjających dalszemu rozwojowi zdolności i umiejętności uczniów.

- Realizowanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej z udziałem Policji.
- Wdrażanie do szkół programów zwiększających poczucie bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży,.
- Promocja programów profilaktyczno – edukacyjnych ilustrujących zagrożenia współczesności i radzenia sobie w trudnych sytuacjach realizowanych przy współudziale Policji.
- Włączanie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci.
- Organizowanie zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia.
- Realizowanie zajęć informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych, metodach i technikach budowania odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną, sposobach prewencji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- Prowadzenie zajęć pedagogizujących dla rodziców.
- Wytworzenie w młodych ludziach potrzeby zdobywania wiedzy na temat wychowania i rozwoju swych przyszłych dzieci.

ŚWIETLICA PROFILAKTYCZNO –WYCHOWAWCZA I TERAPEUTYCZNA:

- Podejmowanie działań opiekuńczo – wychowawczych dla uczniów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum.
- Zapewnienie dzieciom warunków prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego.
- Opieka zdrowotna obejmująca świadczenia profilaktyczne.
- Pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.
- Zapewnienie wychowankom jednego posiłku oraz pomoc w nauce i odrabianiu lekcji.
- Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży nigdzie nie wyjeżdżającej.

GMINNY OŚRODEK ZDROWIA:

- Realizacja ochrony zdrowia (szczepienia ochronne, higiena itp.).
- Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia.
- Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole – wady postawy, wady wzroku, prawidłowego żywienia itp.
- Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i długotrwale chorymi.
- Pogadanki w szkołach na temat tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.

GMINNY OŚRODEK SPORTU PROMOCJI I REKRAACJI:

- Organizowanie i finansowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Wykorzystywanie gminnej bazy sportowej do celów rekreacyjnych.
- Wspieranie różnych form turystyki.
- Zwiększanie liczby zajęć pozalekcyjnych z zakresu sportu.
- Realizowanie programów promujących zdrowy styl życia i przeciwdziałanie uzależnieniom.
- Zagospodarowywanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, jak również całych rodzin.
- Wyrównywanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży, do oferty sportowej, rekreacyjnej, turystycznej.

ARTeria CENTRUM KULTURY I PROMOCJI:

- Zagospodarowanie czasu wolnego poprzez organizowanie różnych form zajęć dla dzieci, młodzieży i rodzin.

POLICJA

- Przeciwdziałanie przemocy domowej.
- Procedura „Niebieskiej Karty”.
- Promocja programów profilaktyczno – edukacyjnych ilustrujących zagrożenia współczesności i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami oraz przestępczością.
- Realizowanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej.
- Organizowanie spotkań i pogadanek z udziałem Policji na temat bezpiecznego zachowania się na drodze, w domu, podczas zabawy itp.

ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ PRZY SĄDZIE REJONOWYM

W MIKOŁOWIE:

- Przeciwdziałanie przemocy domowej.
- Opieka nad rodziną dysfunkcyjną.
- Monitoring osób dozorowanych i nadzorowanych.

Szczegółowe informacje z działalności powyższych instytucji zostały zawarte w sprawozdaniach poszczególnych jednostek z realizacji budżetu za 2014 rok.

POTRZEBY NA 2015 ROK
ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH
Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY
ZASTĘPCZEJ

Gmina Ornontowice poniżej wskazuje potrzeby na 2015 rok wynikające z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1) realizacja 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny;

2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

w szczególności:

- w przypadku możliwości lokalowych oraz finansowych planuje się powołanie Ośrodka Wsparcia Dziennego realizującego zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

- Gmina Ornontowice w przypadku możliwości planuje wystąpić z wnioskiem do Wojewody o środki finansowe na zatrudnienie w 2015r. asystenta rodziny w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie Gminy.

Sporządziła: Joanna Bieniek

K I E R O W N I K
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Irena Jabłonna
Irena Jabłonna